

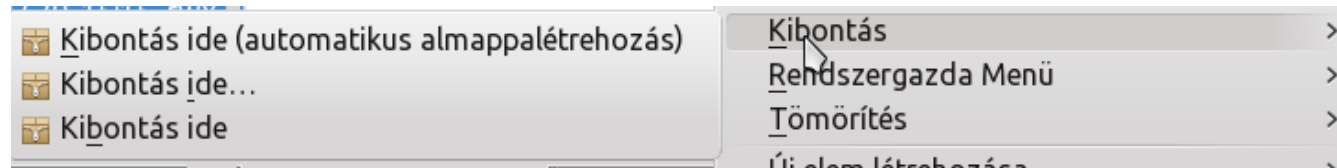
Készíts saját KDE szervizmenüt

Írta Paul Arnote (parnote)

KDE-használó vagy és az Ark a kedvenc tömörítő alkalmazásod. Megnyitod a Dolphin-t KDE4 alatt, belépsz a "Letöltések" könyvtárba és kiválasztod a legújabb leszedett *.zip fájlt, amiben Uncle Ben vakációjáról készült képek vannak. Jobb egérgombbal kattintasz a fájlra és kiválasztod a "Kibontás ide (automatikus almappalétrehozás)"-t a helyi menü "Kibontás" pontjából. És íme! Uncle Ben vakációjának képei már a könyvtárunkban vannak, készen a látvány élvezetére.

Légy üdvözölve a KDE helyi „szerviz-” menüjében. A KDE nyelvén mindenestre így hívják. A Thunar-nek beépített, felhasználó által meghatározható műveletei vannak itt. A Nautilus tetszés szerinti bash-szkripteket használ, amiket Nautilus-szkripteknek hívnak. A PCManFM használóitól elnézést kérek, de még nem annyira fejlett, hogy tetszés szerinti helyi menüje legyen, tehát nincs szerencsénk, ha az alakításáról van szó.

KDE szervizmenüi .desktop fájlokban vannak. Noha nem különösen bonyolult megérteni, az igazi babra munka megtalálni, hogy a KDE hová rejtette. Van egypár hely, amit meg kell nézni. Az összes helyet a \$KDEHOME környezeti változó tartalmazza. Ahelyett, hogy a végtelenségig keresgéljünk, hogy a „szolgáltatások” könyvtárai hol vannak, csak futtasd a következő utasítást a Konsole parancssorából (vagy más, kedvenc terminálból):


```
kde4-config --path services
```

Az enyém történetesen két könyvtárat sorol fel: a /home/paul_lenovo/.kde4/share/kde4/services/-t és a /usr/share/kde4/services/-t. A különbség, hogy az első könyvtár a csak számomra, a második pedig a globálisan, minden felhasználónak elérhető „szolgáltatásokat” tartalmazza.

Mi is az a „szervizmenü”?

Mint sok fájl a Linuxban, a KDE szervizmenüjét leíró .desktop fájl is egyszerű szöveges fájl. Kedvenc szövegszerkesztőddel, és egy elképzeléssel felvértezve, képes vagy elkészíteni a saját szervizmenüdet. Mielőtt testre szabnánk a KDE szervizmenüjét, előbb értsük meg, mi is az valójában.

Íme az aaphoto .desktop fájljának eleje (az /usr/share/kde4/services/-ben van), ami az aaphoto-t a Dolphin helyi menüjéhez adja:

```
[Desktop Entry]
Type=Service
Name=aaphoto
Encoding=UTF-8
ServiceTypes=KonqPopupMenu/Plugin, image/*
Actions=Correction;FlipX;FlipY;
MimeType=mif;PNM;pgm;ppm;bmp;ras;JP2;JPC;jpg;jpeg;png
Icon=image-x-applix-graphics
X-KDE-Submenu=aaphoto
```

Az első sor megadja, hogy a típusa („type”) „Service”. A második sor megadja a szolgáltatás nevét. Ebben az esetben „aaphoto”-ként határozza meg a szervizmenü legfelső szintjét. A harmadik sor megadja a kódolást, jellemzően UTF-8. A negyedik sor meghatározza a szolgáltatás típusát. Esetünkben „KonqPopupMenu/Plugin,image/*”. A Dolphin és a Konqueror ugyanazt a szervizmenüt használja. Az ötödik sor megadja azokat a műveleteket, amiket később, az aaphoto.desktop fájl határoz meg.

A hatodik sor a „MimeType”, meghatározza, hogy milyen típusú fájlokra vonatkozik a szervizmenü. Az aaphoto.desktop fájljában e sor tartalmazza az összes fájl típust, amin az aaphoto varázslata működik. Ha szeretnéd, hogy a szerviz menü elérhető legyen az összes fájl típusra, a mime típusa legyen „application/octet-stream”. Ha a szervizmenüt könyvtárakon akarod használni, legyen „inode/directory” a mime típusa. A többes fájl típusokat pontosvesszővel válaszd el és ügyelj, hogy ne legyenek szóközők.

A hetedik sor az „Icon” megadja, mely ikon fájl jeleltesse meg a menüelem mellett. Fájl típus megadása nem kell, de tudd, hogy az ikonnak egy, az útvonaladban megadott könyvtárban kell lennie. A nyolcadik megismétli a megjelenítendő almenü nevét.

Most, hogy úgy mondom, lefektettük az alapokat, ideje a szervizmenü egyes műveleteit megismerni. Íme az egyes műveletek leírása, ahogy az az aaphoto.desktop szervizmenü fájljában vannak:

```
[Desktop Action Correction]
Name=Automatic photo adjusting
Name[de]=Automatische Foto Korrektur
Exec=aaphoto -a %f
Icon=image-x-applix-graphics
[Desktop Action FlipX]
```

```
Name=Mirror image horizontally
Name[de]=Bild spiegeln horizontal
Exec=aaphoto --flipx %f
Icon=image-x-applix-graphics
[Desktop Action FlipY]
Name=Mirror image vertically
Name[de]=Bild spiegeln vertikal
Exec=aaphoto --flipy %f
Icon=image-x-applix-graphics
```

Vedd észre, hogy mindegyik szakasz „Desktop Action”-nal kezdődik, amit az aaphoto.desktop fájl első részében meghatározott művelet követ - mind ez szögletes zárójelben. Ez a rész nagybetűérzékeny, tehát vigyázz a helyes betűfajtára.

A következő, minden részhez tartozik név („Name”), ami az aaphoto almenüjében jelenik meg. Ha többnyelvűt akarsz, akkor mindegyiket külön sorban határozd meg, ami „Name”-mel indul és szögletes zárójelben kétbetűs nyelvi kód és az adott nyelvű szöveg követi. Fenti példánkban „Name[de]” szerep a némethez. Spanyolra a sor „Name[es]”-szel, Finnre „Name[fi]”-vel indul. Ilyen formán csináld meg az összes nyelvre, amihez fordítást akarsz megjeleníteni. A kétbetűs nyelvi kódokat [itt](#) találhatod meg.

Minden Desktop szakasz harmadik sora az, ahol minden történik. Az „Exec” sor adja meg a végrehajtandó műveletet. Az aaphoto.desktop fájl esetünkben az aaphoto parancssori alkalmazás végrehajtása szerepel kompletten az összes parancssori kapcsolóval. Figyeld meg, hogy a parancs %f-fel végződik. A mezőkódnak („field code”) ismert %f az aaphoto-nak csak egyetlen fájl ad át, még ha az aaphoto képes is egy teljes könyvtárat egyből feldolgozni. További „lehetőségek” az %F (több fájl), az %u (egy URL, vagy fájlútvonal), vagy %U (több URL, vagy útvonalak). A freedesktop.org mezőkód szab-

ványainak teljes listáját [itt](#) nézheted meg. Hogy melyik mezőkódot használd, a meghívott alkalmazástól függ, hogy fájlnevet, vagy URL-t vár-e és, képes-e többes fájl, vagy URL feldolgozására.

Amikor összetett a feladat, és egynél több parancsra van szükség, a KDE fejlesztői héj alkalmazását javasolják. Például az „Exec” sor a .desktop fájlodban valahogy így - vagy hasonlóan - nézzen ki
Exec=/bin/sh -c “;<PARANCSOD IDE>”

A KDE szervizmenü testre szabása

Miként az aaphoto-val foglalkozó cikkemben írtam, a KDE szervizmenübe foglalt utasítások TÁVOLRÓL SEM tökéletesek. Ám a szervizmenüvel kapcsolatos új ismereteink birtokában kijavíthatjuk, olyan KDE menüt készítve magunknak, ami tényleg hasznos.

Kezdetnek adjunk az aaphoto.desktop fájljához a képforgatást. (MEGJEGYZÉS: az aaphoto.desktop fájl csak root-ként szerkeszthető!) A fájl első részéhez (5. sor) adjunk hozzá Forgatás 90, 180, és 270 fokkal utasításokat. A „Műveletek” valahogy így néz majd ki:

```
Actions=Correction;FlipX;FlipY;Rotate90;Rotate180;Rotate270
```

A következőket add az aaphoto.desktop végéhez:

```
[Desktop Action Rotate90]
Name=Rotate 90 Degrees
Exec=aaphoto --rotate90 %f
Icon=image-x-applix-graphics
```

```
[Desktop Action Rotate180]
Name=Rotate 180 Degrees
Exec=aaphoto --rotate180 %f
Icon=image-x-applix-graphics
```

```
[Desktop Action Rotate270]
Name=Rotate 270 Degrees
Exec=aaphoto --rotate270 %f
Icon=image-x-applix-graphics
```

Ha befejezted a szerkesztést gondoskodj a aaphoto.desktop fájl mentéséről. Ha mentetted, akkor a MimeType-ban meghatározott típusú fájlra jobb egérgombbal kattintva mindig el kell tudjad érni az új képforgatás menüt.

Ugyanilyen könnyen hozzáadhatsz az aaphoto által végrehajtható műveleteket az aaphoto KDE szervizmenüjéhez. Például hozzáadhatsz parancsot, ami a képeket adott méretre alakítja át (pl. a aaphoto --png -r600 %f olyan png fájl eredményez, aminek a hosszabbik oldala 600 pixel lesz). Ahelyett, hogy fognám a kezéd az egész folyamat alatt, rád hagyom a további aaphoto parancsok hozzáadását. Fedezd fel és találd ki Önmagad.

Összegzés

Be kell vallanom, hogy a KDE szervizmenü szerkesztését illetően gátlásaim voltak. Sokszor áttanulmányoztam, mielőtt kigyúlt volna fejemben a fény és az egész folyamat bepattant az agyamba. Ahogy látod, nem is olyan bonyolult. És most, hogy tudod miként kell használni és készíteni őket, folytasd tovább és szabd testre a KDE szervizmenüjét, a szájad ízének megfelelően. Egyedül a képzeleted szabhat határt.

